

Womhaj Bóh!

Cižklo 14
5. hapr.

Łětnik 6.
1896.

Šerbiške njedželske łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Šsmolerjez knihicizščjetni w Budyščinje a šu tam dostač ša šchtwórtlětnu
wšchedłatu 40 w.

Jutry!

Jesuf moja nadžija.

Šdyž šo psches wješ šrudny pohrjebny cžah hiba, šchto šu te šynki, kotrej nam do wucha klineža? Šynki šuateho kšerlušcha, kotryž pschi kašchžach a rowach naj-
trošchnišcho k nam rěči a kotrehož šynki nam jutrowny
měr, jutrowny trošcht a nadžiju do wutroby podawaja.
To je tón kšerlušč:

„Jesuf moja nadžija
A mój šbóžnik, tón je žiwny,
To wě moja wutroba,
Teho dla šym prawje cžily,
Tak ta dołha šmjertna nóz
Ma mni nima žanu móz.“

W tutuj šchtucžy mamy my hromadže, šchtož je
nam nušne, šo bychmy wjekele jutry šwjecžili:

1. Jutrownu powjescž: Jesuf, moja nadžija, a
mój šbóžnik tón je žiwny. Šchto by nješnal jutrownu
historiju, kotraž našchu wutrobu pschezo šašo hnuje, tu
historiju wo žarowazyh žónstich, kiž šo rano šahe k rowej
teho wumožnika won podachu. Šich wěra běšche wišha
khabłaza, jich nadžija wišha šlemjena, ale jich lubošč jim
wupadnyła njeběšche. Šim drje ta štarošč teho cžěžkeho
kamjenja dla na wutrobu padže — tola džicže jeno, wy
žony, štrošchnje dale, njedajcže šo štarošči šatrašchicž.
Šunje šlónčžko škhadža; wy hišchcže wjažy wobladacže

hacž to, šo budže kamjeń wotwaleny. Wón, kotryž
w rowje ležesche, wjažy nješpi, row je prošny, š rowa šo
jim napschecžimo šwěcži rańšcha jašnosč wěčnosče a se
špodžiwanjom wone jutrownu powjescž šašlyšcha: Wy
pytacže Jesufa, teho kšchžowaneho. Wón je horještanyl
a njeje tudny. — Šo bychmy tu jutrownu powjescž kly-
šcheli a š tym přenju krocžel k wjekełym jutram po-
krocžili, trjebamy wotewrjenej wocži a wušchi. Ty trjebašch
jenož šobu hič š Knješowej wošadu, kotraž do Božeho
doma cžehnje. Šschetož šchtož nam šwony se wišchěch
Božich domow pschivolaja, šchtož nam předarjo se wišchěch
klětkow pschpowjedaja, šchtož wošady w šwojich kšerluščach
špěwaja, haj šchtož tež wotucžaze nalěcžo nam předuje —
to je powjescž wo tym, kiž je šmjercž pschewinyl a žiwjenje
a nješachodnošč na šwětlo pschijněšl. Jesuf, moja
nadžija a mój šbóžnik, tón je žiwny. — Šiz jenož
tamny žarowazyh žónstik, ale tež mnohim něcžišchim
pošklucharjam na jutrownym šwjedženju hišchcže wjele po-
brachuje, šo bychy hnydom šwoju wutrobu jutrownemu
wjekele wotewrili. To drje šo na jutrownu powjescž
pošklucha, ale tola wěra pobrachuje. Šo by k wjekełym
jutram dōšchlo, pschezo hišchcže to šłowo Domaschey wot
teho šbóžnika prajene płacži: Njebudž njewěrjažy, ale budž
wěrjažy.

2. Jutrownu wěru w tej šchtucžy namałamy. To
wě moja wutroba. Ša wěm, šo mój šbóžnik žiwny je.
Šak dōndžesh k tutej wěštosčži, k temu pschewědčenju wo
žiwjenju teho horještanjeneho? Šytaj w šwojatym pišmje!

W nim namakasz tego żywego. Na pschikład stup w nalęczu juntrócz do lępa. Gdn by ty chzył dwelomacz, so je nalęczo, pohladaj na rosczenje a sateczwanje wschudžom, i ptaczatkow spewanja tebi napishecziwo klinezi: Malęczo je wotuczilo. Schto mohł to hishcze dwelomacz. Tak sastup tež do swjateho pišma — i wěschczenjom, se sczenjom, se syntow psalmow a rēcžow japoschtolow klyschisch, so je wón žiwj, tón horjestanjenj, a čím bóle so w tych knihach rofesnajesch, čím wjetšcha bywa twoja wěstošč — ja wěm, so mój wumožnik žiwj je. — Ale nještup jenož do swjateho kraja Božeho słowa, pój nuts do swjatnizy jeho wěrjazeje wošady se kwědczenjom předarjow a se žiwjenja a wumrjecza muži Božich, i kherluschow wěrjazych, wot dupy, wot woltarja, se sakramentow tebi napishecziwo klinezi: Wón je žiwj — a čím bóle so tam domjazy czujesch, čím bóle so wschitko dwelowanje šhubi psched tej wěstošču — ja wěm, ja mój wumožnik žiwj je. Ale — šnano tola hishcze wěrjeć njemóžesch — potom je hishcze jena rada: Wotucz, tiž ty spisč a stawaj wot mornych — wuńdž šam se swojeho rowa, njech je to i hlubiny starošče a horja, abo i rowa hrěcha a hordošče — a jutrowne šlónčžo so tebi kwěczi, so budžesch w jeho kwětle čžiče drugi wješkelj čłowjek. Tak so k jutrownej powjesczi jutrowna wěra štomaršchi a k wobemaj

3. jutrowny mēr: Tého dla šym prawje čžičy; tak ta dołha šmjertna nōž na mni nima žanu mōž. Kajtažkuliz wina naš čžičczi, kajtežkuliz pschestupjenje našche kwědomnje čžwiluje, mēr budž i wami, štrowi naš tón horjestanjenj a nam wodacze, wujednanje, mēr i Bohom pschinješe. Kajtažkuliz nusa nam starošče nacžini, kajtežkuliz bylin našche wōcžto płacze — Šhryštus čže našch trošcht byčž, teho so wschitzy wješkelmy. Njedyrbjat ja teho dla šmērom byčž, šchtožkuliz mōže mi žiwjenje dacž a wsacž, šmērom byčž myšlo šam na pošlednju hodžinku? Myšle na šmjercž — komu njepšchińdu pschi minjenju našchich lubych! A schto mohł přecž, so šu tele myšle khetro hōrke a bolostne, doniž so njepšchemēnja do myšlow žiwjenja, doniž do našcheje šrudoby a bojošče něšchto wot teho „Halleluja“ jutrowneho šwjedženja nuts nješklinezi. Horjestacž, haj horjestacž budu ja, Halleluja!

Jutrowna nadžija.

„Wocžin wokna, šda, bōršy jutrowne šwony i noweje žyrtwicžki šawonja, ja čžu je rad klyšhecž!“ Tak praji staršcha žona, tiž šprōžna na šwojim štolzu šedžesche. Džowka po macžernej woli čžinjesche a wokno tak powocžini, so njemóžesche wōtry wētšič starej macžeri bjeswocžiči ducž. Wona jej pschi tym do woblicža hladasche, kotrež bēšche i mērom k woknu wobrocžene, kaž by wona něšchto widžala a tola wona ničžo njewidžesche; kwětkošč wocžič bē so šhubila. Schtož do teho woblicža pohlada, njepōšna wjazy na nim žiwj pohlad přjedawšcheho čžaka; pschetož žadyn šwonkowny šacžičež so wjazy i wocžomaj do dusche nuts njedobhwajšche. Se šamymaj wuschomaj šlepa šapschija, šchto so wokolo njeje šta. Šafne mōdre njebjō wot rōžojteho klyšczenja so šhowazeho šlónčžka pschekrašnjene, hladasche na čžichu wještju. Duž přenje šynti šwonow šaklinežachu; pschezo mōžnišcho a jažnišcho klinežachu a won psches rjane nalęczo wolachu: „Šutry!“ „Tón šnjēs je wopravdže horjestanij“ wutrobam pschipowjedachu. Čžiče so šda k macžeri šhny a ju ša ruku pschimny. Wona hnuta widžesche, kaž so šylša i blukeho wōcžka ronjesche. „Ty šebi na šotry myšlich?“ so wona bojašliwa praschesche.

„Šaj, ja šebi na našche rowy myšli. Přecž rowow ja mam, kotrež mi lubych šhowaja; dwaj štaj žyle blisko, druge daloko. Ale ja čžych jutrowne šwony klyšhecž, so bychu moje myšle so pošbēhnyše wysche proča, so bychu moju duschu wotwjasale wot myšlow na wumrjecze a šhubjenje, so bych so

i rowa šwješkelila nad wěstošču, so šu woni žiwj. O Bohu budž džak, so je naš i nowa porodžil na žiwu nadžiju psches to horjestacžo šejom šhrysta wot mornych! Schto bych ja byla bjes teje nadžije? Ša njebych trošchta namakala w šwojej šrudobje; ale nětko ja wěm, so jich šažo wohladam a šažo šmēju we wěcžnym žiwjenju. A ja to šo jemu džakuju, kotryž nam přjedy džēsche psches row k krašnojčzi.“ Na to wona mjelčesche a jejny duch so do šandženych čžakow poda.

Ššched wjele lētami bēšche wona wješola macž byla. Šej k bofej štejesche čžerštwy, mudry mandželški, kotryž i wobhladniwošču a rošomom wjedžesche, kaž so wobšedženštwō i žohnowanym džēlom pschiporja. Přecž kčžejazych džowkow wonaj mējeschtaj a wonaj i radošču na nje hladašchtaj. Šena po drugej štaršchijški dom wopušcžiči, so by ša lubym šwojeje wutrobny do swjateho mandželštwa šchla. Najpředy najštaršcha šlara přecž čžehnjēsche. Wona bu šwērna macž lubowanych džēczi. Ša njej džēsche šecža šotra do teho šameho doma, dofelž so se šwojeho šwakowym towaršchom w pschekupštwje woženi. Druha džowka šarja so i dobrym a pilnym wučerjom šlubi. Tón pak čžychche najpředy hishcze na uniwēršicze študowacž. Doniž šwoje študije njefšoncžiči, čžychchtaj wocžafacž. Tež šejna štaršchijški dom wopušcžiči i rjanej nadžiju, so budže šbožowna i wuhwolēnym šwojeje wutrobny. Bohu žel so jejna nadžija njedopjelni, wona dyrbjesche štaršchijški dom i nušu a starošču mēničž. Šda wošta macžerny jenicžki trošcht. Čžēlne čžerpjenje ju domach džeržesche. šarja, šotra, bēšche jako njewjesta hishcze doma, došta čžerpjenje do jeneje nobi: Ščarjo šebi žadachu, so dyrbi so noha wotrēšacž. Šodarmo bēšche žaloščenje nawoženje, šodarmo šylšy štaršchēju. Š mērom so podda. Ššchi operaziji wona wumrje.

A kaž Bōh tón šnjēs šwjadnjenje a sateczwanje, žiwjenje a wumrjecze hromadže kladže, tak wón te druge šti šotry ša šobu wotwoła — wschitke w porodnej nušy. Šōžda hromadku džēczi šawoštaji. Macž so hishcze na přenjej šrudobje trošchtowala njebēsche, jako druga a šecža pschindže. — Ššoncžuje dyrbjesche hishcze lubeho mandželšteho šhowacž; to bēšche rowow došč. Šako so jedyn pschichodny šyn po drugim i nowa woženi, ju to i nowa bolešche. Schtož tuta macžerina wutroba čžujesche, mōže šebi šōždy myšlicž, kotryž je tajku šrudobu našhonil.

A tola wihor jejnu šyluu duschu njeporašy. Ššafacž njeje štoržicž; bološč šacžucž njeje morkotacž. Wona płakasche, ale wona so ponižowasche. Wona widžesche teho šnjēša, kotryž jej tych lubych do rowa položiči, a na tych rowach tón šchijž. Tón šnjēs bēšche jej te džēczi wšak, niž so by jej bološč nacžinil, ale so by jim šēpschij džēl dač, jich domoj wšak do wěcžueje šbožnowesche. Šwjerdže so jejna duscha teho šlubjenja džeržesche: „Šdnyž powyšchēny budu wot šemje, počžahnu ja wschitkich k šebi.“

Šako Bōh jej hishcze to nowe pruhowanje napoložiči a jej kwětkošč wocžow wša, bu psches šstufkowanje šwjateho ducha jejne šnutštowne wōcžto čím jažnišche. Čžim wēšcžičcho bēšche wona se šwojimi myšlemi w njewidomnym kwěcže žiwa a so na tón čžak wješelesche, hđžež teho šnjēša w jeho krašnojčzi wohlada. Šejna duscha hladasche psches čžaknowšč a wona wěštu nadžiju ša šbožnu wěstošč wša. Tého dla čžychche tež jutrowne šwony šwonicž klyšhecž. Wone dyrbjachu jejnu nadžiju pošhlynicž, a wobtwjerdžicž. Šbožownje so šmēškotajo wona šwēru pošluchasche, kaž wone pomalu wuklinežachu. Šotom wona twjerdže šdžinu ruku kbožesche a praji: „Ty šy mi wostala a jenož hishcze malu šhwilku pola tebe wōštanu. A potom: Bōh njeje Bōh mornych, ale žiwych; pschetož jemu šu woni wschitzy žiwj.“

To jutrowne šlónčžo čže nam wschitkim so nuts kwěcžič do wscheje našcheje šrudoby, do tych rowow našchich lubych, jemu tež do našcheje šmjertneje nušy a se šmjertneho dołha k wěcžnemu žiwjenju. Wotewšny jemu našche wutrobny na rjanym šwjedženju, so bychmy špēwacž mōhli:

Šešuš mój šnjēs žiwj je,
Ša i nim šobu žiwj budu!

Psches jehnjō wumožēny.

Na rjanej starej žyrtwi w šerdenje je na šēsche bjes druhim šamjenjemi jehnjō bje wscheje drugeje pschi do šamjenja wudypane. To jehnjō ma šwoju historiju. Šam, hđžež je to jehnjō wudypane, něhdy ščchitryječ džēlašche; ale tón šchtrij, kotryž jeho

forb dzeržešche, šo rostorže a wón dele padže. Wón móžesche šrudny kónz mječ. Delfach f temu wjele wótrnych kónčkojtych kamjenjow ležešche. Tola tšehifirnjerej šo ničo nješta. A na tajke dživne wašchnje bu jemu žiwjenje šdžeržane. Bjes kamjenjemi delfach šo jehnjo pašesche a trawicžki pytašche, kotrež pod kamjenjemi won roščezchu. Na jehnjo wón padže; ale wone bu psches tón pad rošmjeczene; jehnjecža šmjercž jemu žiwjenje wukhowa. Šmuty to tšehifirnjerej pschipošna a š džakownošczu wón to jehnjo do kamjenja wudypacz a tón kamjen tam horje šezinicž da. — Šrošymišch, luby čžitarjo, šhto ma to dživne wukhowanje žiwjenja tež ša tebe do wažnoščez? Šnaješch tež ty tu hlubinu, do kotrejež naš hrěch štorcži, a to jehnjo, kotrež se šwojim wumrjecžom je naš wukhowalo, dokelž šo ša našch pad moricž da? Wopomniny to nutrnje w šwjatym póštnym čžafu!

Jutry, krašne ranje.

Šlób: Božo, šnježe teho šwěta.

Krašne ranje dženšča šwita,
Krašny džen nam šefhadža,
Šesufa dženš f rowa wita
Šeho šyla wěřaza;
Šemja šarži, tšchepota,
Šdyž row Šesuf rošlama.

Dženšča jutr'ne šlónzo šwěcži,
Jutr'ne šwony šaklincža,
Ššchescžijenjo po wšchěm šwěcži
Jutr'ne šhěr'šche špěwaja
Š čžesčži, f šhwalbje šbóžnika,
Šwěrcha teho žiwjenja.

Šesuf je w šmjercži pobyl,
Tši dny w rowje ležešche,
Na šmjercži a heli dobył,
Šhyczěršžy nětš f rowa dže,
Š tym naš wumó wot šmjercže,
Dobyl je nam žiwjenje.

Šesufa frej, bološč, rany,
Šeho hórke wumrjecže
Še nam wěštosč, šo my mamy
Nětš hřechow wodacže,
Šeho horje štawanje
Še nam šawdawš šbóžnoščez.

Našche hrěchi šu přecž wšate,
Troscht je w štyšnych wutrobach,
W njebju prawo je nam date
Ššchi tych šwjatnych jandželach:
Do wšcho Šesuf dokonja
Ššches móž horještawanja.

Nětš móžemy f wješelosčezu
Do rowa šo lehnyčž špacž,
Wšchak naš Šesuf f bójškej mozu
Š rowa budže šawolacž:
Wón, kiž horještanyl je
Š žiwjenju naš dowjedže.

Džak budž tebi, Šesom Šhryšcheže,
Š rowa horje štanjeny;
Šdyž šo nam na šwěcže štyšcheže,
Wjedž naš šwjedžen jutrowny
Do njebja, hdžež wěcžnje my
Jutry f tobu šwjecžimy.

Mały Sawojarda

abo

Šbože psches šprawnošč.

II.

Lěto drje běšche šo minylo, po tym, šo běšche tónle přeni liščžik došchol, a někotryžkulž druhi běšche ša přenim šlědowal.

Šilny a džakowny Šosef běšche tež dyš a dyš papjerjany pjenjes do liščžikow šawalil, kotrež šwojimaj šaršchimaj ščezesche.

Něhdy pschipošnju bėdžachu nan a macž a jeju najmlóbdjchi šyn Anton ša blidom — šhory pat ležešche we ložu — a roščezowachu šo wo Šosefje.

„Šdže tež to nětš budže? Šaž je w pošlednim liščze pišal, čžyšche dale do Šarlina!“ macž džešche.

„Našch Šosef šo wšchunže wušchmjata“, šnapšchecžiwu nan, „tón njeje na hlouwu dyrjeny a wě f ludžimi wobšhadžecž. Nje-dopomnitej šo wjažy, kak je šo tannemu zušemu pučžowazemu knješej špodobał, kotremuž běšche čžrije wucžekal? Dokelž běšche Šosef tajki lubojny a dobročžiwny pacholl, jemu zušy šchwarny pjenježš da.“

„Wěm, wěm“, powjedajšche macž, „a hiščezje widžu, kak běšche jeho tónle pučžowazy pschekupž wobjimal, a kak wón džešche: „Šólczje, tebe wošmu šobu, tajšeho šchwarneho pachola móžu w šwojej šhlamašni trjebacž.“

„A kak je wón šlutniwy! Šjenješy pat, kotrež je nam poššal, mi nimale wutrobu wobczezuju; wón tola pschi tym hlóbdny njebudže. Čžžu jemu tola pišacz, šo njeby naš dla hlóbdny byl.“

„Ty, mój luby Božo! Wěšch hiščezje, nano, kak je šebi něhdy dóršš f huby wšal a kak je jón mi dacž čžył? Šižo wot mlódoščezje šem móžesche tradacž.“

Tak powjedajšchtaj šebi šaršchkej hiščezje čžasto wo šwojim šynu, kotryž běšche daloko w zušbje, a wješeleschtaj šo pschi tym na šašowidjenje.

Šo dlěšchim čžafu dšóndže šašo lišt a mały kašchczik, kotryž běšche džěrkaty. Še wšchěch štron šebi jón šwobhladachu a jón wotewrichu, přjedy hacž lišt pschecžitachu. Tola to, šhtož běšche w kašchcziku, wobohich ludži naštróži. Šosefowy bobak šedžešche w kašchcziku a hladajšche šrudnje f njeho won. Šnanej a macžeri běšche, jako by blyšš jeju porašyl: myššleschtaj šebi hnydom, šo je šo Šosefej nětajke nješbože štalo. Š tšchepotazej ruku wotewri nan liščžik; tola dwaj rynecžtaj hiščezje njewucžitawšchi, ronjachu šo jemu šylly po ližomaj dele na papjeru, tak šo macž šawola: „Ty, mój luby Božo! šhto je šo štalo? Še šhory, abo je morwy! Dha rěcž tola jenož!“

„Božo w njebješach, pomhaj nam našchu šrudobu nješčž!“ wołajšche nan. „Našch Šosef je morwy; pošledni wotpoczšnt je w zušej šemi namafal!“

Macž pany je žaloščenjom do womory, a hdyž běšche šašo f šebi pschicžla, žalošczesche: Mój Šosef je njebohi! Wěšczje je na twjeršym lěhwje nješ zušymu ludžimi šwoju dušchu Bohu w njebješach porucžal, njewoplakaneho šu jeho do kašchczja položili, ničtš njeje šylly wo njeho wuplakal, hdyž šu jeho na najšadnišchim kucžiku na pohrjebnišchczu šhowali, a žana dušcha njebudže modlitwu ša njeho wušpěwacž, jeli my to nječžiminy. Šle šhto je jemu tola šwadžilo? Šak dha je w liščze pišane?“ prašajšche šo macž.

„Tu je pišane“, džešche nan, „šo je na čžezke šahorjenje ššhoril, kotrež je pola njeho psches našymnjenje nastalo, a šo je hižo wošmy džen wumrjel.“

„Ach, a žana macžerna ruka jeho njeje troschtowala. Bych-li tam tola byla! Šdy bych ja jeho wothladacž mohla, dha šawěšczje wumrjel njeby!“

„Bohacžli ludžo šu jeho rad měli, kaž tu pišaja. Šich džčczom je se šwojim bobakom wjele wješela nacžinil, a woni šu jeho měli jako šyna a šu tež lěšarja ša njeho placžili.“

„Ty mój luby Božo w njebješach, měj džak ša tónle troscht! Njedaj nam tež šabycz, šo šmy tymle dobročžerjam džak winojčži!“

(Šofracžowanje.)

Lubi Ššerbja, wojumy ša našche ššchescžijanške prawo!

Našche kopjeno „Pomhaj Wóh“ pschezo šašo napomina, šo bychu lubi Ššerbja muž pschi mužu tu proštwu na šhěžorštwowny šejm podpššali, šo by našche ššchescžijanške wěrowanje tež w ššchescžijanškim štače šašo šwoje stare prawo mělo a doštalo, a šlubjenaj šo njetrjebaloj psches šawnika hromadže špišacz dacž. Rowny „šergarški“ šakon čžze našchemu wěrowanju to prawo na pschezo wšacz, dokelž jenož šawniški škutš ša placžazy psched štatom pschipošnawa. Duž dyršiminy pschecžiwu temu poštajenju tuteho šakonia šmužiwje wuššupowacž, šo by šo pscheměnilo. Wjele, wjele tyšž tajšch proštwow je hižo wot šwěrnnych ššchescžijanow na šhěžor-

G. Š.

stwomij hejm dóschtlo. A duž našchi lubi Eserbja bjes dwëla jady njewostanu! Pšched frótkim wschaf powjescz pšches němške nowiny džěšche, jo je jedyn jastupjer tšěžorštrowoweje wyschnosće w komisiji ja „bërgariski“ jafon jenemu jafópłanzej wuprajil, jo wyschnosć žyly jafon pšchwojacz njemóže, jeli so by žo wobšamklo, jo ma žyrkwinske wërowanje bjes stawniškeho štutka placzic. Sdyž žo to nětko tež wupraji, to naš nastrožic njetrijeba. Sdyž budža czi jastupjerjo wyschnosće w swojim čašbu pšched tym prajšchenjom itacž, hacž žo žyly jafon jafjedže abo niz, potom najšterje hinaf myšla. Ale to prajščenje, hacž žo bërgariski jafon dokonja abo niz, naš k temu wabicz njemóže, jo bychmy žwoje tšchesczjianske czucze a smyšlenje žebi podežišczecž dali. Čžeho dla dyrbinny žo itajnje pod šrudne žwobodošmyšlene jamyšly, kotrež žu našchemu krajej a ludej s nješbožom, podežišczecž?

Nětko je hiščeže čaš, tón smylk, kotryž je žo 1874 pšchecžiwu woli našcheho nješapomniteho tšěžora Wylema s wudacžom žiwilneho jafonja (se jafjedženjom stawništwa) čžinił, někať jafžo dobry sežinicž. So bychmy to dozpli, dyrbinny wschitko čžinicž, jštož jafmóžemy. A wošebje dyrbi wyschnosć dokladnje pšnacž, jo je najwjetšchi džěl našcheho luda ja pšcheměnenje nětcžišcheho mandželšeho prawa, jo by wërowanje pšched Božim woltarjom tež jafžo placžaze bylo pšched cžłowjekami. A to móže žo jenož itacž pšches wultu licžbu próštrow s mnohimi podpřižmami. My mamy nadžiju k našchemu lubowanemu tšěžorej, kotryž ma cžoplu wutrobu ja žwój lud. Sdyž tón wo nutrných próštrowach žwojeho luda žlyšchi, wón wěšče prawo žwojeho tšchesczjianskeho luda jšchituje a tež napšchecžiwne nahlady někotrych jastupjerjow wyschnosće je žwojej frutej woli pšchewinje.

Duž, lubi Eserbja! nješomžimny žo; napišajmy sežchowazu próštrowu, kotraž njech žo hiščeže juntrócž tudy šjewi, a podpřišajmy ju kóždy. Próštwa ma žo tak:

Dem Hohen Hause des Reichstages unterbreiten die unterzeichneten christlich gesinnten Männer folgendes Gesuch, zu dem uns unjer Gewissen drängt: dem Paragraphen 1300 des neuen Bürgerlichen Gesetzbuchs hochgeneigtest folgende Fassung zu geben:

„Die Eheschließung kann durch einen Standesbeamten oder durch einen Geistlichen geschehen. In letzterem Falle hat der Standesbeamte nach erfolgtem Aufgebote zu bescheinigen, daß der Eheschließung nichts entgegenstehe, und hat der Geistliche, welcher die Trauung vollzieht, dem zuständigen Standesamt von der erfolgten Eheschließung innerhalb zweimal 24 Stunden amtliche Mitteilung zu machen.“

Podpřišane próštrowy redaktor (Adr.: Pastor Goltsch, Kleinbauzen bei Plieškowitz) a red. „Eserb. Now.“ rad dale wobštarataj.

Pšchisšpomnjenje redaktora: W pošlednimaj tydženjomaj žym próštrowy s něhdže 300 podpřižmami do Berlina wotpšłal a budže mi wulka radoječ, hiščeže prawje wjele tajkich próštrow wotpšłacž móž, hdyž žo mi wot lubých Eserbow pod adrežu Pastor Goltsch, Kleinbauzen bei Plieškowitz) pšchisšcželu.

Gradij žo!

Šlób: Puščeže mje, puščeže mje.

Gradij žo, tšchesczjianskwo,
 Jesuž s rowa stanul jo,
 Wón, kiž běšche w žmjerčzi pobyl,
 Je na žmjerčzi, heli do byl,
 Halleluja, gradij žo.

Wješele špěwajče,
 Šhryštej šhwalbu dawajče,
 Kiž pšches žwoju žmjerčž naš kupi,
 Dženša móžny s rowa štupi,
 Džak a cželcž jom' špěwajče.

Witaj k nam, drohi nam,
 Štup k nam s twojim trošchtom žam,
 S twojim žłowom: „Měr budž s wami!“
 Njech je twoja lubošcž s nami,
 Kiž naš wjedže k nješbežam.

Ššlónčžo ty, jutrowne,
 Ššwěcž k nam dele do nozy,
 Rosšwěcž cžemnu semju jafnje,
 So cže wobladamy krašnje,
 Žesu horjestanjemy!

Madžija, wješeła
 W wutrobje nam nastawa,
 Mašche cžela s rowa cžahnu,
 Dokelž Žesuž horje stany,
 A nješju wěcžnow' wješeła.

W wěcžnosćzi, w krašnosćzi
 S Žesužom žmy w towarštwi,
 Tam b'džemy pšched jandželemi
 S cžeknej frónu frónowani
 Pola Boha pšchi tróni.

Derje nam budže tam,
 Tam naš Žesuž wodži žam,
 S nami k žiwom' žorku tšhodži,
 Maš na štrowu paštwu wodži,
 Žesuž paštyr' tu a tam,

G. S.

Něšto k rošpominanju.

Do Žesužoweje cžernošteje fróny žu pošlednje cžernje našcheho hrěcha dla poklateje role šaplecžene.

* * *

Pod tšchizom, kotryž našch hrěch jemu napoloži, našch šbóžnik s žemi padže, jo by pod tšchizom, kotryž jeho lubošcž nam napoloži, naš k nješbežam cžahnył.

* * *

Šanjenje póhanow temu šnješej cžernoštu frónu na hłowu, hidženje jeho luda ju do wutroby cžišczeske.

* * *

Žesužowa lačžnosć moju lačžnosć štaji. Moja lačžnosć jeho lačžnosć štaji.

* * *

Wón je živy.

Sdy by Luther s cžafami šrudny byl, by žo wón štajnje na tym žłowje trošchtował: Wón je živy. Šusto by wón tele žłowa s krydu pšched žo na blido napišal; haj žamo na durje a seženy by wón napišal: „Wón je živy! Wón je živy!“ Šako žo jeho jedyn džěl prajšchachu, jšto cžze s tym prajicž, wón wotmolwi: „Žesuž je živy a hdy by wón živy njebył, njebych žebi žadal, žodžinki hiščeže živy wostacž. Ale dokelž je wón živy, budžemy my tež živi pšches njeho, kaž wón žam praji: Ša žym živy a wy budžecže tež živi.“

* * *

Wëra do Šhryštusa a do nješmjertnosće.

Wulzy mudry muž našcheho lěštotka, Schleiermacher, kiž běšche wucžby wschitkich štarych mudrych pšchestudował, njemóžeske pšchi rowje žwojeho jenicžkeho žyna w žanym tajkim mudrym wuloženju trošcht namacž, derje pať w móžnym žłowje teho šnješa: „Wóteče, ja cžzu jo hdžež ty žy, bychy tež cži pola mje byli, kotrychž mi dať žy!“ (Šan. 17, 24) a w trošchtowazym žłowje jeho wucžobnika: „Šjewilo žo hiščeže njeje, jšto my budžemy. My pať wěmy, hdyž žo šjewicž budže, jo my jemu podobni budžemy; pšchetož my jeho widžecž budžemy, kaž wón je.“ „Trošchtowany pšches to wěšte žlubjenje“, tak praji wón, „wšpjetuju ja, tež mojeho žyna nješmjertne žiwjenje na to šložuju, s wutrobu to štare, žwjate žłowo: „Tón šnješ je jo dať, tón šnješ je jo wšak, mjeno teho šnješa budž šhwalene!“ (Šiob. 1, 21.) — Wëra do Šhryštusa, do teho wěcžnje žiweho, teho pšchewinjerja žmjerče a šeršchty žiwjenja dawa nam žama wěštosć našcheje nješmjertnosć. W towarštwje s nim je nam pšchichodne žiwjenje wěcžna šbóžnosć, bjes njeho žama cžwila.